

Приложение 5: Целеви и перспективни пазари – актуализиране на данни, информация и анализ по видове туризъм

Водещи пазари за морски туризъм в България за периода юни – септември 2024 г. са България, Румъния, Полша, Чехия, Великобритания, Германия, Молдова, Израел, Словакия, Унгария, Норвегия, Дания, Франция, Швеция и др.

Данни за Северното Черноморие

За периода юни – септември 2024 г. бяха отчетени над 1,2 млн. регистрации на туристи в областите Варна и Добрич по официални данни на НСИ. За юни 2024 г. е отчетен ръст на туристите по Северното Черноморие с 3,4% спрямо юни 2023 г., за юли 2024 г. ръстът е с 5,1%, а за август с 6,2%, като общият ръст за летния сезон е около 4%.

Регистрации на туристи в области Варна и Добрич – по официални данни на НСИ

	Летен сезон 2023 г. по месеци – области Варна и Добрич	Летен сезон 2024 г. по месеци – области Варна и Добрич	Разлика в %
юни	233 898	241 930	3,4%
юли	361 985	380 288	5,1%
август	399 683	424 459	6,2%
септември	198 818	195 272	-1,8%
юни – септември	1 194 384	1 241 949	4%

Сравнение на летен сезон 2024 г. с летен сезон 2019 г.

Северното Черноморие се възстановява значително по-бавно спрямо средното за страната. За периода юни – септември 2024 г. равнището на възстановяване на туристическите регистрации в област Варна е 98%, а в област Добрич е 89% при приемане на съответните показатели за 2019 г. за 100%. Основна причина за трудностите при възстановяване на туризма по Северното Черноморие е недостатъчният брой планирани полети от Германия, който е и основният пазар за Северното Черноморие.

Водещи пазари – Северно Черноморие

За периода юни – септември 2024 г. водещите пазари за областите Варна и Добрич са Румъния – 374 хил. регистрации, България – 355 хил. регистрации, Полша – 77 хил. регистрации, Германия – 68 хил. регистрации, Чехия – 39 хил. регистрации, Молдова – 32 хил. регистрации и др. По текущи оценки има ръст на българските туристи по Северното Черноморие спрямо същия период на 2023 г., както и от пазари Чехия и Молдова, а спад има от Полша и от Германия.

Важно предизвикателство – Северно Черноморие и сравнение с област Бургас

Северното Черноморие разчита предимно на българския, румънския и немския пазари, като в бъдеще може да се стреми да диверсифицира структурата на туристопотока. Сравнението между областите по Северното Черноморие и област Бургас показва сериозни дисбаланси.

Пазар Великобритания – 124 хил. регистрации в област Бургас и едва близо 7 хил. в областите Варна и Добрич за периода юни – септември 2024 г.

Пазар Чехия – над 98 хил. регистрации в област Бургас и едва 39 хил. в областите Варна и Добрич за периода юни – септември 2024 г.

Пазар Словакия – над 35 хил. регистрации в област Бургас и близо 5 хил. в областите Варна и Добрич за периода юни – септември 2024 г.

Пазар Унгария – близо 26 хил. регистрации в област Бургас и близо 5 хил. в областите Варна и Добрич за периода юни – септември 2024 г.

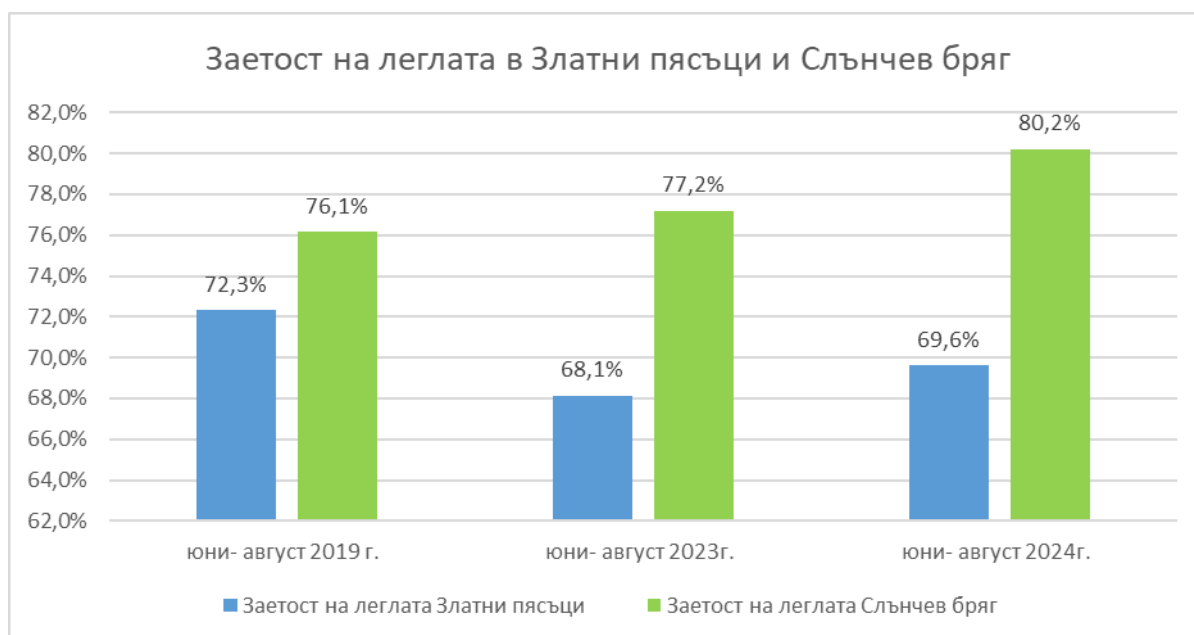
Пазар Нидерландия – близо 13 хил. регистрации в област Бургас и около 2600 в областите Варна и Добрич за периода юни – септември 2024 г.

Потенциал за привличане на повече туристи по Северното Черноморие има и от Швеция, Дания, Белгия и др.

Данни за Златни пясъци като водещи дестинации по Северното Черноморие

За периода юни – септември 2024 г. на Златни пясъци в сравнение със същия период на 2019 г. има ръст на туристите с около 2% на Златни пясъци, но ръстът се генерира предимно от българи и румънци с по-кратък престой. Поради тази причина нощувките не са се възстановили напълно. Ръстът на приходите от нощувки на Златни пясъци е около 35% за периода юни – септември 2024 г. спрямо същия период на 2019 г. при инфлация около 36% за този период.

	Юни – септември 2019 г.	Юни – септември 2023 г.	Юни – септември 2024 г.	Юни – септември 2024 г./ юни –септември 2023 г.	Юни – септември 2024 г./юни – септември 2019 г.
регистрации	597 088	612 344	609 243	-0,5%	2,0%
нощувки	3 334 103	2 897 403	2 979 247	2,8%	-10,6%
приходи от нощувки	211 317 940	254 585 013	285 194 783	12,0%	35,0%

Област Бургас

Сравнение на летен сезон 2024 г. с летен сезон 2023 г.

За периода юни – септември 2024 г. бяха отчетени над 1,8 млн. регистрации на туристи в Бургас по официални данни на НСИ. За юни 2024 г. е отчетен ръст на туристите в област Бургас с 12,4% спрямо юни 2023 г., за юли 2024 г. ръстът е с 0,1%, за август с 1,5%, а за септември с 9,6%.

Регистрации на туристи в област Бургас – по официални данни на НСИ

	Летен сезон 2023 г. по месеци – област Бургас	Летен сезон 2024 г. по месеци – област Бургас	Разлика в %
юни	304 012	341 786	12,4%
юли	597 101	597 838	0,1%
август	633 365	643 150	1,5%
септември	258 075	282 731.	9,6%
юни – септември	1 792 553	1 865 505	4,1%

Сравнение на летен сезон 2024 г. с летен сезон 2019 г.

За периода юни – септември 2024 г. туристите в област Бургас са с около 12% повече спрямо същия период на 2019 г. Туристопотокът от някои пазари с по-дълъг среден престой, напр. Германия, не се е възстановил напълно, което влияе и върху възстановяването на нощувките.

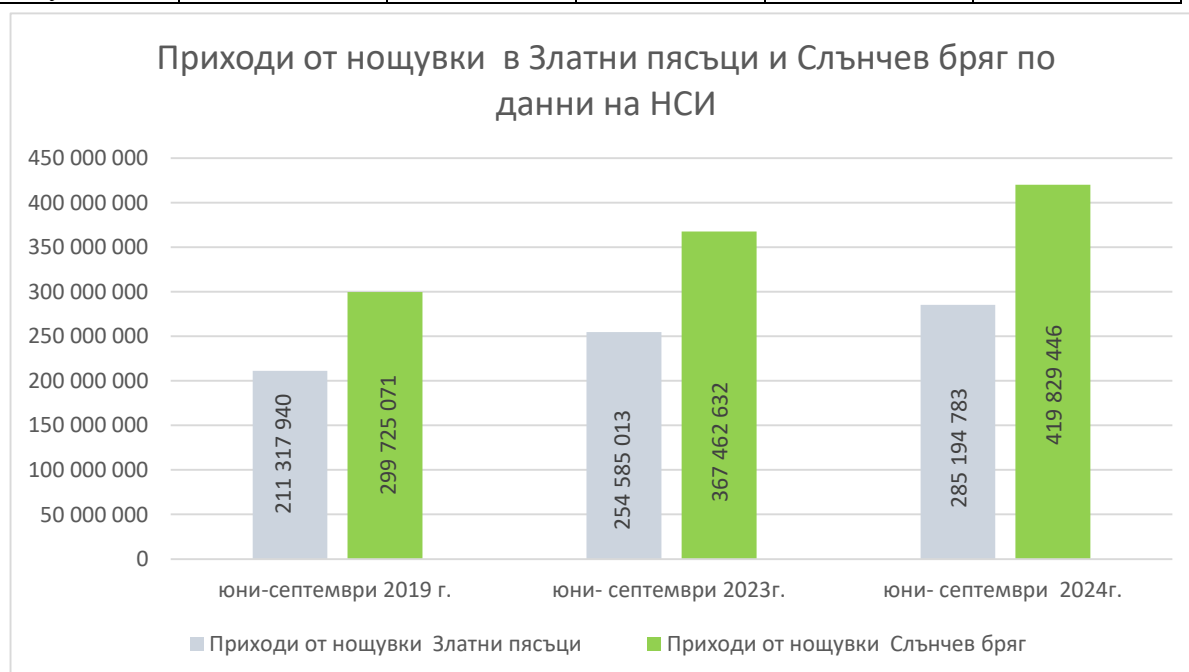
Водещи пазари

Водещи пазари за област Бургас за периода юни – септември 2024 г. са България – 800 хил. регистрации, Румъния – 283 хил., Полша – 136 хил., Великобритания – 124 хил., Чехия – 98 хил., Молдова – над 51 хил., Германия – 51 хил., Словакия – 35 хил. Ръстове за област Бургас за периода юни – септември 2024 г. спрямо същия период на 2023 г. има от Румъния, Великобритания, Чехия и др., а спад има от Германия и от Полша.

Данни за Слънчев бряг,

На Слънчев бряг за периода юни – септември 2024 г. има ръст по водещите показатели спрямо периода юни – септември 2023 г. В сравнение със същия период на 2019 г. на Слънчев бряг има ръст на туристите с около 12,9%, а нощувките са близо до Предпандемичното равнище. Ръстът на приходите от нощувки е около 40,1% за периода юни – септември 2024 г. спрямо същия период на 2019 г. при инфлация около 36% за този период. Заетостта на леглата на Слънчев бряг през юни 2024 г. е около 61%, около 87% през юли 2024 г. и 90,3% през август 2024 г.

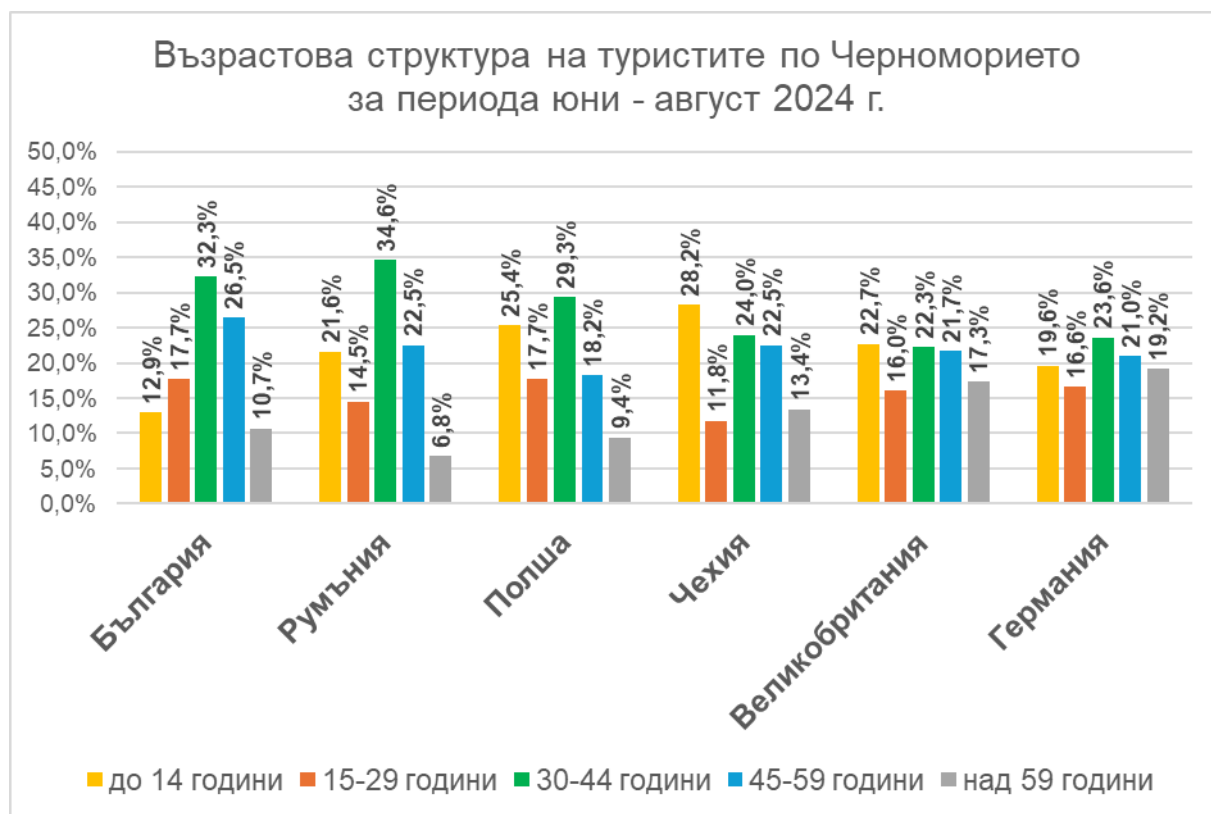
	Юни – септември 2019 г.	Юни – септември 2023 г.	Юни – септември 2024 г.	Юни – септември 2024 г./ юни –септември 2023 г.	Юни – септември 2024 г./юни – септември 2019 г.
Регистрации	835 298	913 437	942 820	3,2%	12,9%
Нощувки	5 001 990	4 825 890	4 911 429	1,8%	-1,8%
Приходи от нощувки	299 725 071	367 462 632	419 829 446	14,3%	40,1%

Възрастова структура на туристите по Черноморието

Възрастовата структура на туристите в морските области в периода юни – август 2024 г. е представена на табл. 1.

- Пазари Молдова, Чехия, Израел, Полша, се отличават спрямо другите пазари с висок дял почиващи деца до 14 г. по Черноморието, като те обичайно почиват със семействата си.
- По-северните пазари, напр. Дания, Норвегия, Швеция и др., се отличават с висок дял почиващи между 15 и 29 г. по Черноморието на фона на останалите пазари.
- Пазари Румъния, България, Полша, Сърбия се отличават с висок дял почиващи между 30 и 44 г. по Черноморието на фона на останалите пазари. Към тази група може да се причисли и Турция, но посещенията от Турция са свързани предимно с бизнес и градски туризъм.

	до 14 години	15-29 години	30-44 години	45-59 години	над 59 години
България	12,9%	17,7%	32,3%	26,5%	10,7%
Румъния	21,6%	14,5%	34,6%	22,5%	6,8%
Полша	25,4%	17,7%	29,3%	18,2%	9,4%
Чехия	28,2%	11,8%	24,0%	22,5%	13,4%
Великобритания	22,7%	16,0%	22,3%	21,7%	17,3%
Германия	19,6%	16,6%	23,6%	21,0%	19,2%

Молдова	31,6%	15,1%	29,1%	15,7%	8,4%
Израел	25,9%	17,7%	24,0%	18,9%	13,6%
Словакия	22,5%	13,8%	26,8%	24,7%	12,2%
Унгария	23,0%	18,0%	25,0%	23,5%	10,5%
Норвегия	19,6%	31,3%	20,1%	19,9%	9,1%
Дания	20,2%	31,6%	18,3%	19,6%	10,2%
Франция	16,4%	16,5%	23,4%	22,7%	21,0%
Швеция	23,0%	23,2%	23,9%	19,9%	10,1%
Турция	12,4%	10,7%	36,5%	31,9%	8,6%
Литва	19,7%	11,7%	28,8%	23,9%	15,9%
Нидерландия	20,2%	27,8%	21,6%	20,1%	10,3%
Австрия	22,5%	20,2%	25,0%	20,6%	11,8%
Белгия	24,1%	21,3%	24,6%	19,6%	10,5%
Сърбия	24,6%	19,9%	29,2%	20,0%	6,4%

Ски туризъм

За българския ски туризъм с най-важно значение са вътрешния пазар, съседните държави, пазар Великобритания, Израел и др.

Регистрации в общините Банско, Самоков, Смолян и Чепеларе за периода декември 2023 г. – март 2024 г.

България	над 200 хил.
Великобритания	40 хил.
Румъния	26 хил.
Гърция	25 хил.
Северна Македония	13 хил.
Турция	13 хил.
Сърбия	11 хил.
Израел	10 хил.
Ирландия	7 хил.
Косово	3 хил.
Молдова	2 хил.
Кипър	2 хил.
Германия	2 хил.

Община Банско

На фона на добрите резултати в страната, малко по-сложно протече зимният сезон 2023/2024 г. в община Банско. Регистрациите на туристи в община Банско за периода декември 2023 г. – март 2024 г. са около 165 хил. без пазар Украйна, а за периода декември 2022 – март 2023 г. те бяха близо 179 хил. Основна причина за спада в община Банско е намаления туристопоток от Израел по обективни причини, както и от Гърция в началото на сезона. Интересът на българските туристи към Банско за зимен

сезон 2023/2024 г. е приблизително на равнището от зимен сезон 2022/2023 г., а ръст на туристите има от Сърбия, С. Македония, Турция.

За периода 1 декември 2023 г. – 31 март 2024 г. в община Банско най-много са били регистрациите на българските туристи – над 60 хил., на гръцки туристи – над 19 хил., на британски туристи – 18 хил., на румънски туристи – близо 18 хил., на туристи от С. Македония – над 8 хил., на израелски туристи 8 хил., на турски туристи повече от 7 хил.

Община Самоков

За периода 1 декември 2023 г. – 31 март 2024 г. регистрациите на туристи в община Самоков са над 113 хил. без пазар Украйна, като за сравнение за целия минал зимен сезон декември 2022 г. – март 2023 г. те бяха около 100 хил. Ръстът е свързан с увеличения туристопоток от български туристи към община Самоков, а от Великобритания има ръст с над 10%.

В община Самоков (вкл. Боровец) за периода 1 декември 2023 г. – 31 март 2024 най-много са били регистрациите на български туристи – 63 хил., на британски туристи – близо 20 хил., на румънски туристи – близо 4900, на туристи от С. Македония – 4 хил. и др.

Общини Смолян и Чепеларе

За периода 1 декември 2023 г. – 31 март 2024 г. общият брой регистрации на туристи в общините Смолян и Чепеларе е около 97 хил. без пазар Украйна. В общините Смолян и Чепеларе (вкл. Пампорово) най-много са били регистрациите от България – над 77 хил., Турция – повече от 4 хил., Румъния – 3 600, Гърция – над 2100, Сърбия – над 2 хил., Великобритания – над 1900 за периода 1 декември 2023 г. – 31 март 2024 г.

Културен туризъм

Културният туризъм е сред петте най – често практикувани видове туризъм от българи в страната. Съгласно данни от национално представително проучване близо 36% от пълнолетното население на страната е практикувало поне веднъж културен туризъм в периода между юни 2022 и май 2024 г.

* екскурзии с познавателна цел, посещение на фестивал/събитие, винено-кулинарен, религиозен или друг вид културен

**алпинизъм, катерене, пещерничество, парапланеризъм или друг вид

Интересът към водещите дестинации за културен туризъм в страната се увеличава. Съгласно данни на НСИ за периода януари – септември 2024 г. спрямо същия период на 2023 г. отчетения ръст на туристопотока в област София столица с 4,9%, област Пловдив с 2,7%, област Шумен с 14,7%, област Велико Търново с 8,8%, област Плевен с 23,8%, област Враца с 5% и др.

- Посещенията в музей също са важен индикатор за развитие на културния туризъм. През 2023 са отчетени близо 5 млн. посещения от туристи и местни жители в музеи, като от тях 988 хил. посещения са на чужденци. Ръстът на посещенията на чужденци в музеи за 2023 г. спрямо 2022 г., по данни на НСИ, е с 56,4%.
- Водещи пазари за културен туризъм в България са вътрешния пазар, Румъния, Италия, Германия, Испания, Великобритания и др. Културният туризъм е сред най-честите мотиви за посещение на България от далечни пазари – напр. Китай, Япония и др.

СПА туризъм

СПА туризмът е един от най-перспективните видове туризъм. Той се практикува както с цел отдых и рекреация, така и цел лечение на различни видове заболявания. За периода януари – септември 2024 г. общият брой регистрации на туристи в 16 избрани общини* с развит СПА туризъм във вътрешността на страната е над 957 хил. /без пазар Украйна/.

Водещите пазари за периода януари – септември 2024 г. общо за избраните 16 общини с развит СПА туризъм във вътрешността на страната са България – над 887 хил. регистрации., С. Македония – над 12 хил., Румъния – над 8500, Израел – над 7600, Гърция – близо 5400, Германия – над 3400, Великобритания – над 2900 и др.

*Общините Велинград, Разлог, Хисаря, Сандански, Троян, Павел баня, Гърмен, Сапарева баня, Девин, Кюстендил, Вършец, Минерални бани, Стрелча, Костенец, Долна баня, Баните.